

පෝය දින පනිවුඩය

අමා ආඥා

POYA DAY MESSAGE

නමෝ තස්ස නගචතෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස...!!!

“අවරන්වා බුන්මවරියං - අලද්ධා යෝබ්බනේ ධනං
පීණිණකොඤ්චා වසධායන්ති - බීණා මචෙජ්ච පල්ලලේ”
(ධම්ම පදය ජරාවග්ගය)

පසුතැවීම නම් වූ රෝගයට බෙහෙව කාලයෙන් උපරිම ප්‍රයෝජන ගැනීමයි

ධර්මකාමි පින්වතුනි,

අද පෝසොන් පුර පෝ දිනයයි. අද දහම් පනිවුඩයේ මාතෘකාව ධම්ම පදයේ ජරාවග්ගයෙහි දහවෙනි ගාථාවයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ ජීවමාන කාලයේ බරණැස් නුවර අසු කෝටියක් ධනය ඇති මහධන නම් සිටුවරයෙක් විය. එම සිටු දේවියට හා සිටුවරයාට එම මහ ධනය හිමි එකම සිටු පුතෙක් විය. එම සිටු පුත්‍රයාට සිය දෙමාපියන් විසින් ශිල්ප ශාස්ත්‍ර ලබා නොදී ධනය සෑහෙන පමණ ඇති බැවින් නැටුම් ගැයුම් කෙලි සෙල්ලම් ඇතිව ජීවත් වීමට සැලැස් වූහ. එපරිදීම අසු කෙලක් ධනය ඇති තවත් සිටු පවුලක් එම නුවරම විය. එම ධනයට හිමි එකම දුවනියක් ඒ සිටු යුවලට විය. ඇයටද ධනය මිස සිප්සතර ලබා නොදී හැදෑහ. වැඩිවිය පැමිණි කළ එම සිටු කුමරා සහ කුමරිය සරණගත විය.

දෙපැත්තෙ මවුපියන් මරණයට පත්වූ කළ දෙදෙනා තමන් පුරුදු පුහුණු කෙළි සෙල්ලම්හි ලොල්ව සුරා ලෝලින් සමඟ එක්ව කාලය ගත කලහ. ධනය විසුරුවමින් කාලය ගතකොට ධනය සියල්ලම නැසුහ. උන්හිටිතැන් පවා නැති විය ඇසුරු කළ පව්වු මිත්‍රයින්ද වෙන්විය. සිටුකුමරු හා කුමරිය සිඟමනට වැටින.

දිනක් බුදු හිමියන් වැඩ වසන වෙහෙරට සිඟා ආ එ දෙදෙනට කුඩා හිමිවරුන් බත් හා රස කැවිලි දුන්හ. බුදුහිමියන් ඔවුන් දෙදෙනා දැක ආනන්ද හිමියන් අමතා අසු කෙලක් ධනය හිමි සිටු යුවල පිලිබඳව “සම්පත් නසාගෙන මේ ආත්මයෙදීම සිඟකන හැටි බලන්න” යි පවසා “අනුවන පුද්ගලයෝ තරුණ කාලයේදී බඹසර නොහැසිර ධනයද නොරැක නොසපයා ධනය නොලබා මහලු කල තැවී ගෝකයෙන් වාසය කරත්” යනුවෙන් ඉහත ගාථාව වදාළහ.

තමන් විසින් සුදුසු කාලයෙහි එනම් තරුණ කාලයේදී ආරක්ෂා කළ යුතු බුන්මවාරි ජීවිතය ආරක්ෂා නොකර යොවුන් වියේදී දූෂණ දෙපය ශක්තිය තිබියදී නොලද සම්පත් ලැබීමට ද ලද සම්පත නිසි පරිභෝජනයකින් යුතුව රැකගැනීමද උත්සාහ නොගෙන වයස් ගත වූ කළ මත්සයින් නැති දිය සිඳුනු විලෙක වෙනත් විලකට යාගත නොහැකිව පියාපත් පන නැති වයෝවාධ වූ ලිහිණියකු මෙන් මඩපිට ඉඳගෙන තැවෙනම් ඔහු මෙලොව පරලොව දෙකෙහිම තැවෙන පුද්ගලයකු බවට පැහැදිළි කළහ.

පැවිදි ජීවිතයක් නම් බුන්මවාරිය මුලු ජීවිත කාලයටමය ගිහි ජීවිතයට නම් තරුණ වයසේදීය. එයද සාසන බුන්මවාරිය මාර්ග බුන්මවාරිය යයි ආකාර දෙකකි. සාසන බුන්මවාරිය නම් ස්ත්‍රී පුරුෂ සම්බන්ධයෙන් තොරව මහණ දම් හා සිල් රැකීමය මාර්ග බුන්මවාරිය නම් ලොවුතුරු මාර්ග ඵලයට පත්ව බුන්මවාරි වාසයයි.

මෙහිදී සාමාන්‍ය ජීවිතයකදී ගිහියන්ට විවාහපත් වන තුරු නිවැරදි කුමර බුන්ම වර්ශාවයි විවා පත්වූ පසු කාමයෙහි වරදවා නොහැසිර නීතිනානුකූල ස්වාමියා සහ බිරිඳ සමඟ පමණක් වසයයි එසේ නොමැති ජීවිතය බුදු සමය අනුමත නොකරයි එවැනි ජීවිත මෙලොවදීම නිරෝගි කමෙන් පිරිනේ රූප සම්පත්තිය සහ ධනයද නැතිවී යයි එය ප්‍රත්‍යක්ෂ සාක්ෂියකි. මිලඟ කාරණය යමක් කමක් හරි නම්බ කර ගැනීමට හැකිකාලයේදී ඒවා නොකොට පෙර පිනකට ලද පිය මුතුන් සන්තක දේ නිසි කලමනාකාරිත්වයකින් තොරව රැකගැනීමට බැරව උපන් ධනය නොරැක නුපන් ධනය ඉපදවීමට උත්සහ නොගැනීමයි. පැවිදි ජීවිතයකට නම් ප්‍රාතිමෝක්ෂාදී සතර පිරිසිදු ශිලයක් වදාරා ඇත.

කුමරුගේ දෙමාපියන් විසින් දරුවාගේ ජීවිතයට අවශ්‍ය භෞතික ධනය සම්පාදනය කිරීම ඉතා ඉහළින්ම සිදුකලහ. ප්‍රඥා ධනය ලබා දීමට කටයුතු නොකිරීම නිසා දරුවාගේ ලජ්ජා භය දෙකද නැතිවිය. ඒ තුලින්ම ඔහු කම්මැලියෙක් බවටද ජීවිතයේ පැවැත්මේ. ස්වභාවය එහි ඇති සංකීර්ණ භාවය හදුනාගැනීමට නොහැකි වීමෙන්

විනෝදයට පමණක් යොමුවිය. ඒ වගේම ඒ ආකාරයේම බිරිඳක් ද එ හා සමාන දැවැන්දක්ද සහිතව සරණ කර ගැනීමට ද ලැබුණි එලෙසින්ම එදත් අදත් ලෝකයේ ස්වභාවයක් වන එවැනි පුද්ගලයන්ට එකතුවන යහළු මිත්‍රයින් පිරිසක්ද ඔහු වටා තිරතුවන ඇබ්බැහි වි සියලු පසුබිම සකස් කිරීමට හේතුවිය

මේ කාරණා විමසීමේදී දෙමාපියන් විසින් දරුවෙකුට ලබාදිය යුතු පළමු යුතුකම හැටියට බුදුරජාණන් වහන්සේ සිතාලෝවාද සුත්‍රයේදී “කලුනානේ නිවේසෙත්ති” පවින් වැලැක්වීම වශයෙන් හොඳ නරක හඳුන්වාදීම දේශණා කොට වදාලන. මේ යුතුකම දෙමාපියන්ගෙන් හරියට ඉටුවුවානම් එම ආත්ම භාවයේදීම දෙමාපියන් මහා විශාල දෙයක් හැටියට ලබාදුන් අසුකෙලක් ධනය වුවද විපතට හේතු වන්නේ නැත. බොහෝ දෙමාපියන් අද දරුවන් උගතුන් කොට ඉක්මනට ධනය ඉපයීමේ මාර්ග සොයා දීමට ලොකු ලොකු පාසල් වලට යොමු කිරීමට මුදල් වියදම් කර උත්සාහ ගන්නේද මේ අදහසින්මය. උගතුන් කිරීමට වඩා බුද්ධිමතුන් කිරීමට උත්සහ ගැනීම දෙමාපියන්ගේ වගකීම වියයුතුය. අද සමාජයේ උගතුන් බේබද්දන් ලෙසින්ද කාම මිත්‍රාචාරයේ හැසිරෙන්නන් ලෙසින්ද සොරකම ආදී පංච දුශ්චරිතයන්හි යෙදෙන්නන් ලෙසින් ද දැකිය හැකිය. එහෙත් බුද්ධිමතෙක් එවැනි තත්වයකට පත්වී සිටිනු දැකිය නොහැකිය.

බුද්ධිමත් භාවය හා සමගම එකටම ගොඩනැගෙන ගුණ ධර්ම දෙකක් වන්නේ ලජ්ජා හය දෙකකි පව්කිරීමට ලජ්ජා විමද එම දුක්වලට හය විමටද මෙහිදී සැලකිය යුතුය අඩුමතරමින තමන්ගේ ජීවිතය පවත්වා ගැනීමට අවශ්‍ය ආහාර ටිකවත් සොයා ගැනීමට පැවිදි ජීවිතයකට වුවද ලජ්ජාව සහ හය තිබිය යුතුය මෙහිදී කදිම නිදසුන් කතාවක් ඇත

එක්තරා තාපසයෙක් වංචනික ජීවිතයක් ගතකළේය. මොහු මිනිසුන් ඉදිරියේ සිල්වතෙකි කිසිවෙකු නැති තැන වැරදි වැඩකරති. දිනක් රටේ රජතුමා තාපසයා දැකීමට බොහෝ තැන බෝග ද රැගෙන එනවිට තාපසයා මාළු බාමින් සිටියා රජු පිරිස සමඟ එනබව දුටු කෙනෙහි තාපසයා විගසින් මාළු බාමින් හිටි බිලි පිත්ත කැලයට විසිකළේය. මේ දුටු රජු සමඟ එන පිරිස රජුට කීවේ “මොහු කළ ක්‍රියාව දුටුවේදැයි රජතුමා ගෙන ආ තැන හෝග නොදෙමුයි ” යනුවෙන් එකවරම බුද්ධිමත් රජු තීරණය කළේ මොහුටම දිය යුතුයි කියාය. හේතුව වූයේ රජුගේ විනිශ්චය වූයේ ලජ්ජාව සහ හය නිසා බිලිපිත්ත කැලයට විසිකිරීමයි. ඒ හොඳටම ඇතියි යනුවෙනි. එයට මෙය කදිම නිදසුනකි.

තමන් සන්තක අසුලෙක් ධනයද සිටු දුවනියගේ අසුකෙලක් ධනයද මෙලොව පරලොව දෙකටම කිසිම ප්‍රයෝජනයක් නැති නොකළ යුතු දේට වියදම් කොට නැතිකර දැන් සිතා කති “තරුණ වයසේදී නූපත් සම්පත් උපදවා ගන්නටත් උපත් සම්පත් රැකගන්නටත් සමර්ථ අවස්ථාවේ උත්සාහ නොකොට එක්කෝ එම නිශ්චල වස්තුව අතහැර ගාසනිකව ශීල සංරක්ෂණයක් නොකොට අවසාන කාලයෙහි ගාථාවේ උපමාවෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්වා දෙන පරිදි විලේ පැන් නැතිව මෙන් ඉන්න තැනකුත් නැති කුඩමස්සෙක් වත් නැතිව මෙන් කන්න බොන්නත් නැතිව පියාපත් පණ නැතිවා මෙන් යා ඒ ගන්නත් බැරව ජීවිතයේ තුන් වයසින්ම පිරිහීම මෙලොවේදීම ලද විපාක ලෙස පෙන්වා වදාලන.

මෙහිදී බුදුරජාණන් වහන්සේ ගාථාවේ තවත් උපමාවකින් ජීවිතය පිළිබඳ විවරණයක් ලෝකයාට උගන්වති.

“ සෙත්ති වපාති බිණාව ” දන්නෙන් විදින ලද ඊතල විද්ද හැටියේ වේගය ඉතා බලවත්ය. එමෙන්ම තරුණ කාලයේ සිතේ වේගය බලවත්ය. එම වේගය නොමනා කාර්යය සඳහා යොදා ගත් කල අර්ථ විපාකද යහපත් දෙට යොදාගත් කල සැනසීමද ලැබේ. ක්‍රමයෙන් ඊතලයේ වේගය අඩුවෙමින් තරුණ වයස මධ්‍යම වයසට පත්වන්නා මෙන් ජීවිත වේගය හෙවත් සිතේ වේගය අඩුවී කොයි මොහොතක හෝ කොතැනක හෝ ඊතලය වැටී දිර දිරා වේයන්ට හෝ මලකඩ කෑමට හෝ පටන් ගනී. එලෙසින් නාකිවූ පසු ජරාවෙන්ම දිරා, මිරිකි මුලදී කැව බිව හැටි නැටු හැටි ගායනා කල හැටි අනාචාරයේ හැසිරීම් කල අකාරය සිත සිතා සුසුම් ලමින් ශෝක බර්තව සිටීමය.

බොහෝ තැනවල දෙමාපියන් විශාල ධනයක් දරුවන්ට දී මැරෙති. දෙමාපියන්ගේ නමද විකුණාගෙන පංච දුශ්චරිතයෙහි ඇලෙති. ලොකෙට ප්‍රකාශ ලෙස ජීවත් වෙති. දෙමාපියන් තමාට දයාද කළ ධනය පැවැත්වීමක් වැඩිමකට නිසි උත්සාහයක් නොකොට පස් පවට යොමු කරමින් නීත්‍යානුකූල අඹුදරුවන්ටද නීත්‍යානුකූල නොවන අඹුදරුවන්ටද දුක් ලබා දෙමින් සුරාවට ඇබ්බැහි වී පාපතර යහළුවන් සමඟ කාලය ගතකොට ජීවිතයේ අවසානයේ ශරීරයට සිතට දැනෙන්නට ගත්විට පත්සල මතක් වෙනවා දේවාරය මතක් වෙනවා තිරෙන් එන ඉන්න දෙවියන්ට මුණ පෙන්නන්න මුදල් නෝට්ටු පුදනවා. කේන්ද්‍රය කළු මදිනවා පේන කියන තැන මතක් වෙනවා කොඛිච්චයක් කරලදැයි සිතා පවට පින්දෙන්න හදනවා. තමන්ගේ අඹුදරුවන්ගේ දිනා හරියට මුහුණට මුහුණ දිලා කටා කරන්න බැහැ දරුවන්ටත් බැහැ තමන්ගේ පියාගේ මවගේ මුහුණ දිනා හරිහැටි බලන්න. මේ තත්වය උදා කරගන්නේ තමන්මය. ඒ නැතුව කොඛිච්ච අනච්ච නොවේ. කර්මය හා කර්ම වේගයයි.

ගිහි පැවිදි ජීවිතයකට හොඳම උපමාවකි දවස, දවසේ ආරම්භය හිරු උදාවයි. සමහරු දවසේ ආරම්භය රාත්‍රී 12ට ගනිති. එය වැරදි ක්‍රමයයි. හිරු උදාවෙන් ආරම්භ වන දවස කුඩා කාලයෙන් පටන් ක්‍රමයෙන් සන්ධ්‍යා භාගය වනවිට වයෝවාධ කාලය ලෙස සලකමු.

බුදු රජාණන් වහන්සේ තමන්ගේ ශ්‍රාවකයින් වහන්සේලාට නිතර දෙවේලේ මෙනෙහි කළ යුතු කරුණු 10ක් දසදම්ම සුත්‍රයේ දක්වා ඇත. එයින් 8 වෙනි කාරණය වන්නේ තමන් මොන විදිගේ කටයුතු වල යෙදී සිටියත් රැ දවල් ඉක්ම යේ දැයි සිහි කළ යුතුය. මෙයින් අගනා කාලය ඉක්ම යන බවක් එම වටිනා කාලය හරියට ප්‍රයෝජන නොගෙන නිකන්ම ඉක්ම යන්නට

ඉඩදී තිබෙනවානම් එය තේරුම් ගෙන උනන්දු වී කාලයෙන් හොඳින් ප්‍රයෝජන ගැනීමයි. අධිශ්‍රීත කරගෙන මොහොතක්වත් අපතේ නොයවා කාලයෙන් වැඩ ගැනීමට උනන්දු විය යුතුය. මන්ද? කාලය ගෙවී යන්නේ තමන්ගේ ආයු කාලය සමග බව සිහි කරත්ම උනන්දුව වැඩි වන හෙයිනි.

අද අපේ පුංචි භාමුදුරුවන්ටත් දු දුරුවන්ටත් මේ කාරණය ඉතාම වැදගත් වේ. රූපවාහිනිය බලන්නේ නම් දසදම්ම සූත්‍රයේ මේ කාරණය ගැන සැලකිලිමත් විය යුතුය ඔබ අද ගතකරන්නේ ජීවිතයේ වැදගත්ම කාලයයි. තවත් විදිහකින් කියනවානම් දවසේ උදය කාලයයි. උදය කාලයේ පරිසරික ගුණයද කායික ගුණයද ඉහලින්ම තියෙන කාලයයි. එම කාලයේ අපිට ගොඩක් වැඩකරගැනීමට හැකි කාලයයි. එබැවින් කුඩා, තරුණ කාලය ගැන සිතා අපේ ජීවිතය නැමති දවස සන්ධ්‍යාව දක්වා හොඳින් ගතකල යුතුය.

අද අපේ ආයු කාලය බොහෝවිට වැඩිම වුවහොත් අවුරුදු 60 ක් 70 ක් පමණ තත්වයට සීමා වෙලයි තියෙන්නේ. ඒ අතර ඊට වැඩි කාලයක් ඉන්න අයදු නැතුවා නොවේ. අවුරුදු 60 ක් පමණ ජීවත් වෙතියි සලකලා බැලුවොත් අපිට ජීවත් වෙන්න ලැබෙන්නේ දින විසි එක් දහස් නවසියයකි. රූපවාහිනිය ඉදිරියේ කොපමණ රන් වුවද, දෙපැයක් ගත කළොත් අපේ ජීවිත කාලයෙන් දින 2000 ක් පමණ මහදුන සිට පුත්‍රයා ගත කළ ජීවිතයේ දිනවලට සමාන වෙන නිසා දියුණුව පතන ගිහි පැවිදි බාල තරුණ අපි හැමෝම සිතිය යුතුයි.

අවසාන වශයෙන් දස ධම්ම සූත්‍රයේ බුදුරජාණන් වහන්සේ ගිහි පැවිදි දෙපක්ෂයටම තව ඉතා වැදගත් පණිවුඩයක් දෙනවා. තමා සන්තකයෙහි උතුම් මිනිස් දම් තිබේද? ආර්ය භාවයට සුදුසු වූ ඥාන දර්ශනයක් පේනවද මරණ මංචකයෙහි මා සමග එකට ඉන්න ඇත්තන් ඇවිත් උතුම් මිනිස් ධර්ම ලැබුවාදැයි ඇසුවොත් නොපැකිල පිළිතුරු දෙන්න පුළුවන්දැයි සිහි කල යුතුය. එසේ සිහි කරන්නට මරණය කොයි මොහොතේ ආවත් තමන් සුදානමිය යන හැඟීම ඇති කර ගත හැකිය. තමන්ට අයිති වැඩ කොටස මොන කරුණක් නිසාවත් අතපසු නොකොට හිස ගිහි ගත්තෙකු සේ ක්‍රියා කල යුතුය යන්නෙනි.

මේ කාරණය ගිහියකුට වුවද වැදගත් වේ. මරණ මංචකයේදී සමහරුන්ට පිං පොතක් කියවනවා. සමහර විට පිරිත් කියවනවා. ඒවා නරක නෑ කොහොම වුනත් අවසාන කාලයේදී තමන්ගේ ඥාති හිතවතුන් දු දුරුවන් ඇවිත් "තාත්තේ" "අම්මේ" මොනවද ඔබ කර ගත්තේ ආගමට ධර්මයට අනුව සිටියද යන හැඟීම ඇසුවත් නෑසුවත් තමන්ට හිතෙනවා " මම මොනවද හැකියාව තිබියදී ඉන්නකම් කලේ" කියලා තමන්ගේ ජීවිතයට වගකිව යුතු වන්නේ තමන්මය.

අවසාන වශයෙන් මා දන්න ධර්මධර, විනයධර, උගත් හික්ෂුන් වහන්සේ නමක් උන්වහන්සේ වැඩියදී කියන ලද කියමනක් සිහියට නැගේ. "දවස වැඩ කටයුතු වලින් බර වන්නට වන්නට දැනෙන්නේ හරිම සතුටක්ය" යන කියමනයි. උන්වහන්සේ එසේ සතුටුවී පැවසුවේ පැවිදි ප්‍රතිපදාව අනුවයි. ගිහියකු නම් තම ස්වාර්ථයත් හැකි පමණින් පරාර්ථ වර්තාවත් තිබිය යුතුය. ඒ අවසානයද සතුටින් පිරි සැනසීමෙන් පිරි පරලොවේදීද සැනසෙන තත්වයට පත්වේ. එබැවින් නුවනැත්තවුන් විසින් පළමු වශයෙන් වරදවා ගත්තත් මධ්‍යමයේදී හෝ සකස් කර ගත යුතුය. ඒද වැරදුනේ නම් අද අදම කෙළවර වයසේදීවත් තමාට තමා පිහිට විය යුතුය.

ලොකයේ කිසිවෙක් කිසිවෙකුට බිය විය යුතු නැත. බිය විය යුත්තේ තමන් විසින් කරන වැරදි වලට සහ එහි ප්‍රථිපලයන්ටය. එවිට නිවන් දකින තුරු ඔබ සැනසීම ලැබුවෙකි. නිවනට පත් වීමෙන් පරම සැනසීම ලැබූ පිරිනිවණට පත්වුවෙකි.

චිරං තිට්ඨතු සද්ධම්මෝ

වැලිගම ශ්‍රී සුගත ශාන්ති සේවා සංසදයේ නිර්මාතෘ ගරු සභාපති ටී. ඩබ්ලිව්. ඒ. කලාණා වසන්ත මහතා විසිනි

